

N:o 195.

Af herr **C. G. Johansson** i Aflösa m. fl., i *anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående eftergift å arrendeafgifterna för arrendeåret 1902—1903 för utarrenderade kronoegendomar inom vissa län.*

Genom Kungl. Maj:ts nådiga proposition n:o 86 till innevarande Riksdag föreslås en nedsättning af 20 procent i kronoarrendatorernas arrendefgifter under året 14 mars 1902 till samma dag 1903 inom Stockholms, Uppsala, Södermanlands och Västmanlands län, under det att dylika arrendatorers från andra län ansökan om att komma i åtnjutande af samma förmån lämnats alldeles obeaktad.

Såsom skäl för att dessa senare icke skulle erhålla hjälp anföres, att arrendena för kronodomäner icke i allmänhet äro uppdrifna, utan fastställda enligt skäliga beräkningsgrunder, samt att arrendatorerna i följd häraf borde vara beredda att oberoende af ett eller annat missväxtår fullgöra sin skyldighet. Såsom skäl för tillstyrkan om lindring för arrendatorerna i ofvan nämnda fyra län framhålles, att man där haft att dragas med tvenne års ogynnsamma skördar.

Angående arrendatorernas från Jönköpings län framställning i samma syfte hemställer departementschefen, att framställningen måtte lämnas utan afseende, alldenstund densamma stödjer sig på endast ett års felslagen skörd. Härförutom finnas dock andra omständigheter, genom hvilka behofvet af lindring i berörda afseende ytterligare kan påvisas. Sant är, att skörden inom länet år 1901 var till kvaliteten god, men det årets starka

och ihållande torcka orsakade, att densamma blef till kvantiteten mycket ringa.

Med anledning häraf måste helt naturligt arrendatorernas ekonomiska förhållanden efter förlidit års genom frost och ogynnsamt bärgningsväder i högst väsentlig mån förstörda skörd vara ganska bekymmersamma. Och att deras ställning blir än mera brydsam därigenom, att de under årets blida vinter saknat sin vanliga förtjänst med transport af skogseffekter, ligger i öppen dag.

Länets domänintendent framhåller i sitt i frågan afgifna utlåtande med all rätt, att vårsäden, särskildt hafren, jämte godt och kraftigt foder är hvad arrendatorerna kunna få sin hufvudsakliga inkomst ifrån. Men när nu icke allenast foderskördens kvalitet genom dålig väderlek blifvit betydligt nedsatt under normala förhållanden, utan detta i långt högre grad har skett med sädesslagens kärna, har man svårt att förstå, hvarifrån arrendatorerna skola skaffa sig tillräckliga inkomster. Och beskafheten af hufvudsädet för våren i Jönköpings län, nämligen hafren, tro vi otvetydigt ådagaläggas genom föreståndarens för länets frökontrollanstalt meddelade uppgift om att *minst* nio tiondedelar af vårsädesskörden i Jönköpings län förstörts af frosten, och grundar han sin utsago i detta afseende på icke mindre än *fem tusen* verkställda undersökningar. — I sanning betecknande, i synnerhet i år, då väl ej annat än det allra bästa, som skördats, kunnat inlämnas till undersökning.

Genom de sålunda verkställda, mycket talrika undersökningarna hafva de flestes förhoppningar om att från sin egen skörd erhålla ett någorlunda dugligt utsäde fullständigt blifvit tillintetgjorda, och vi tro ej, att dessa för länets jordbrukare ledsamma förhållanden voro tillräckligt kända, då Kungl. Maj:ts befallningshafvande afgaf sitt utlåtande i frågan, lika litet som det då kunde förutses, att den återstående delen af vintermånaderna fortfarande skulle gifva skogstrakternas jordbrukare så få tillfällen till så väl behöfliga extra förtjänster.

Under dylika förhållanden måste ju gifvetvis arrendatorerna hafva svårt att draga sig fram, äfven om deras arrenden blifvit fastställda efter skäligen beräkningsgrunder, och det är med anledning häraf, som vi vördsam samt hemställa,

att kronoarrendatorerna i Jönköpings län, med undantag af de som särskildt uppgifvas i domänintendents och Kungl. Maj:ts befallningshafvandes utlåtande i frågan, få tillgodonjuta samma förmån med afseende

å afkortning i arrendeafgiften för året den 14 mars 1902 till samma dag 1903, som af Kungl. Maj:t föreslås för arrendatorerna i Stockholms, Uppsala, Södermanlands och Västmanlands län.

Stockholm den 21 april 1903.

Carl Johansson,

Aflösa.

Joh. Sjöberg.

W. Bengtsson.

C. A. Danielsson.

J. A. Jonsson.

J. G. Hazén.

E. Räf.